

Nr 422

Av herr **Magnusson** i Borås m. fl., om en plan för fortsatt utbyggnad av patentverket.

(Lika lydande med motion nr 349 i Första kammaren)

Såsom framgår av årets statsverksproposition är förhållandena vid patentverket vad beträffar handläggningen av patentansökningar klart otillfredsställande. Sedan flera år har antalet nya patentansökningar varje år väsentligt överstigit antalet under året avgjorda ärenden så att den totala balansen av oavgjorda ärenden nu överstiger 50 000. Med aktuell avverkningsskapacitet motsvarar detta över fem års arbete för patentverket. Det mest oroande i sammanhanget är, att även den årliga ökningen av balansen växer. Under de senaste åren har balansen årligen ökat med ett antal som motsvarar upp emot ett halvt års arbete.

Patentväsendets betydelse för industrien behöver inte här närmare utvecklas. De långa behandlingstiderna för patentansökningar och den därav föranledda ovissheten vållar i många fall patentsökanden avsevärda kostnader och kan särskilt för mindre företag och enskilda uppfinnare väsentligt försvåra en exploatering. Det förefaller för övrigt knappast rimligt, att genomsnittligt en fjärdedel av patenttiden förflyter, innan patent hinner beviljas. De största olägenheterna torde emellertid inte uppkomma för patentsökande utan för allmänheten. Det stora antalet under mycket lång tid hemliga patentansökningar utgör ett allvarligt hot mot andra företags och uppfinnarens eget forsknings- och utvecklingsarbete. Under dessa omständigheter ökar nämligen väsentligt riskerna för att det efter tids- och kostnadskrävande sådant arbete visar sig, att resultatet inte kan utnyttjas på grund av att skydd redan föreligger för en äldre, ännu ej kungjord patentansökan. Det kan vidare erinras om att patentverkets verksamhet i princip skall vara självbärande och att den för närvarande ger ett mycket betydande överskott. Redan av denna anledning kan allmänheten alltså ställa berättigade anspråk på en tillfredsställande service från patentverkets sida.

Mot bakgrunden härav måste åtgärder vidtagas för att i första hand förhindra en ytterligare ökning av balansen av oavgjorda ärenden men även för att minska denna balans. Med insikt härom har patentanmälningsavdelningarnas verksamhet också varit föremål för ingående utredningsarbete sedan år 1954. Vilka åtgärder i nämnda hänseende som den år 1958 tillsatta patentverksutredningen funnit nödvändiga framgår av statsverkspropositionen.

De effektivitetshöjande åtgärder som utredningen föreslagit har — med undantag för förslaget att slopa visst granskningsmaterial — godtagits i propositionen. Av särskilt intresse i detta sammanhang torde vara att departementschefen synes dela utredningens av remissorganen biträdda uppfattning, att en effektivare arbetsledning inom anmälningssavdelningarna är erforderlig. Den utökning av antalet avdelningar som är nödvändig för att möjliggöra detta har av utredningen beräknats till fyra avdelningar. För nästa budgetår har departementschefen emellertid begränsat sig till att föreslå en utökning med en avdelning.

Även med den begränsade målsättningen att förhindra en ytterligare ökning av balansen har patentverksutredningen funnit, att — utöver de effektivitetshöjande åtgärderna — en väsentlig personalförstärkning erfordras. Om hänsyn toges till att utredningens förslag att slopa visst granskningsmaterial ej kan godtagas, uppgår den personalförstärkning som utredningen funnit erforderlig för att uppnå detta begränsade resultat till 20 å 25 ingenjörstjänster. För att uppnå någon minskning av balansen skulle ytterligare tjänster erfordras; patentverksutredningen räknade i detta hänseende med ett behov av 15 tjänster. I statsverkspropositionen föreslås emellertid för nästa budgetår endast tio nya ingenjörstjänster.

Det torde vara uppenbart, att de i årets statsverksproposition föreslagna åtgärderna inte är tillräckliga för att ens uppnå balans mellan inkommande och avgjorda patentansökningar. Särskilt torde inte den föreslagna utökningen av antalet anmälningssavdelningar medge den önskvärda effektiviseringen av arbetsledningen. Såvitt framgår av propositionen synes inte heller departementschefen göra gällande att utredningen skulle ha överskattat behovet av förstärkningar.

Mot bakgrunden av bl. a. att patentverket på grund av rekryteringssvårigheter hittills icke kunnat till fullo utnyttja redan beviljade tjänster kan kanske också vissa skäl anses föreligga för att inte i ett sammanhang genomföra en alltför kraftig utökning av patentverket. Å andra sidan medför omgrupperingar av de olika tekniska ämnesområdena på verkets tekniska ledamöter och avdelningar i samband med ändringar i organisationen, att effektiviteten nedsätts under avsevärd tid. Ett successivt genomförande av den erforderliga utökningen med täta sådana omgrupperingar torde därför komma att för en tid helt eller delvis eliminera den kapacitetsökning som i och för sig borde följa av ökningen av antalet tjänstemän. För att i görligaste mån undvika detta måste en successiv utbyggnad av patentverket ske efter en i förväg utarbetad plan.

Under hänvisning till det ovan anförda föreslås,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa, att Kungl. Maj:t måtte utarbeta och förelägga nästa års riksdag en plan för den fortsatta utbyggnaden av patentverkets

resurser i den omfattning som erfordras för att förhindra en ytterligare ökning av ärendebalansen och i görligaste mån nedbringa den nuvarande.

Stockholm den 26 januari 1962

Tage Magnusson

i Borås

Gustav Boija

Chr. von Sydow

Gösta Bohman